

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De causa dissensionis inter Paulum [et] Barnabam. ca. lxxxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

ronis passos esse martyriū. Si aut legatur aliqui paulus conuersus ad fidem secō anno a passione domini. intelligendū est secō anno emergente: nō tamen eodem visuā sicut alibi determinatū est. Quartodecimo ergo anno a passioe domini. scilicet quarto anno claudij ascendit petrus rhomam. et sedit in cathedra episcopali decem annis sub claudio. qui regnauit. xiiij. annis. et nero post eū totidem annis.

Determinat quando sedit antiochiez quando rhome

Caplm. LXXXII.

Est autez que

Pri quo tēpore sederit petr^o in sede antiochena. Constat em̄ q^o sedit antiochie. viij. annis in sede episcopali. qd̄ necessario de. viij. illor^{um} et. xiiij. oportet intelligi. qui a passione dñi fluxerūt vsq^{ue} ad eius p^{ro}motionē in sedē romanā. Post. viij. at annos quib^{us} sedit in sede antiochena. cōsilio domini de hierusalē ascendit romā. sed in ascensu transijt per antiochiam: vt cōfirmaret subditos suos in fide. Et vt habet in chronicis substituit eudochiū in sede antiochena. Et in h^{uius} transitu per antiochiam redargutus est a paulo. quia comedens cū quibudā fratribus de iudea: timens eos molestare. discernebat cibos: et ita cogebat gētes iudeizare. Unde paulus ait. Cum venisset cephas antiochia in faciem ei restitit.

De causa dissensionis inter paulum et barnabam.

Caplm. LXXXIII.

Autem anno

E quo ascendit petrus d̄ antiochia rhomam paulo et barnaba antiochie remanētib^{us}. erat qdā pcurator in iudea q^{ui} p^{ro} violentiā sibi voluit vsurpare potestātē constituendi summū pontificē et mutandi p^{ro} arbitrio suo. et vt posset summū sacerdotē vnū vel duos constituere eodem anno. Et videntes iudei q^{ui} non possent ei resistere. petierunt ab eo licentiā cōsulendi claudium imperatorē rhomanor^{um}. vt eius voluntate hanc potestatem obtineret. alioquin desisteret et concessit eis. Et cum misissent nuncios rhomā. erat sibi agrippa fil^{ius} herodis agrippe. quē pater decedēs in manu claudij dimiserat. Clau-

dus autē differebat eū mittere in iudeā tanq^{uam} dñm. tū ppter seueriā iudeor^{um}. tum ppter tenertudine etatis eius. Iste audiens q^{ui} causa populi sui ageretur intercessit pro eis et obtinuit. Et rescripsit claudius pcuratori vt ab huiusmodi exactione desisteret. et desistit. Et rescripsit iudeis vt sup hoc gratias agerent agrippa ad cui^{us} intercessionē hoc obtinuerat et iudei significauerūt ei vt mitteret eis agrippam. et faceret eum tanq^{uam} regem et dominū. ipse tamen adhuc distulit. Postea q^{uando} visum est ei misit eum in iudeā nō tamē redidit ei totam terrā patris qui totū regnū integre obtinuit. sed dedit ei galatidē regionem seyltra iordanem. terram duar^{um} tribuum. et dimidie tribus. et dedit ei potestātē cōstituendi summū sacerdotē in hierusalē parabitrio suo quaz negauerat pcuratori. Iste fuit agrippa. in cuius regnum secesserūt fidelis de iudea imminente excidio hierusalis. ab angelo premoniti. sicut habes super marthum. Sed nunc p^{ro}sequamur d̄ paulo et barnaba qui adhuc demorabatur in antiochia euangelizantes x̄p̄i dei. et iudas abierat sila cum eis remanente. Post aliquor dies visum est eis cōmodum reuertī per ciuitates in quibus predicauerāt verbum dei. et visitare fratres et cōfirmare eos in fide. Barnabas autem voluit habere in comitatu suo ioannem qui cognominabatur marcus. Paulus autem noluit dicens. Non assumendū esse. quia in fronte aciei constitutus nimis trepide steterat. et quia timore mortis a p^{ro}dicacione desisterat. quādo scilicet a pamp^{hili}a descēdens reuersus est in hierusalem. Idcirco nō erat assumendus ad p^{ro}dicacionem. ne alios malo exēplo lederet. Et facta est dissensio. ita vt diceret ab inuicē. Et excusant eos sancti. q^{ui} nō discesserunt odio cōmōti. sed a spiritū sancto ad hoc excitati vt diuisi pluribus locis p^{ro}dicarēt. et plures lucrificarēt. Barnabas autem assumpto marco nauigauit cyp^{rum}. Et eo autem q^{ui} noluit d̄mittere eum perperit fuisse ei cognat^{us}. Legunt autē fuisse cōsobritinos. Paulus aut p^{ro}fect^{us} est assumpto sila quē dñs ad hoc remanere fecerat vt ei cooperetur. et pambulabat syriā et ciliciā. Postea venit in derben et listram. vbi erat quidā cōbritanus nomine timotheus filius mulleris vidue vel iudee. natus de patre gentili. cui perhibebant testimonium religionis. omnes s̄

Actuum apostolorum

deles qui erant iudaei. Hunc constituit paulus episcopus eorum, sed circumcidit eum pro tollendo scandalo iudeorum: ne scandalizarentur quod haberent episcopum incircumcisum, non quod legalia post veritatem euangelii essent necessaria. paulatim tamen non subito iudei erant tolerantia, et quasi cum honore mater sepelienda fuit. Postea eduxit secum paulus timotheum, et transientes per ciuitates precipiebat obseruari decreta apostolorum et seniorum qui erant in hierusalem: et ecclesie confirmabantur et multiplicabantur.

Quod prohibiti sunt apostoli ne irent quo volebant.

Capitulum LXXXIII.

Transientes autem

frigiam et galatiam regionem volentes ire in asiam minorem: prohibiti sunt a spiritu sancto qui sciebat corda hominum, quia tunc non essent credituri. Noluit ergo spiritus sanctus sanctum dari canibus, et impios de contemptu predicationis grauius damnari. Voluit etiam has puincias alijs apostolis reseruare, philippus namque et iohannes predicauerunt in asia minori. Lucas in bithynia a qua similiter a spiritu sancto sunt prohibiti: et ita due cause redduntur quare prohibiti sunt ab huiusmodi puincijs. Vel ne sanctum daretur canibus, vel quia destinati erant a spiritu sancto alijs apostolis, asia minor iohanni bithynia. Luce Origenes ubi agit de puincijs et de decimis dandis sacerdotibus reddit tertiam causam. Dicit enim quod deus prouidens seruus suis alimoniam corporalem: ab huiusmodi puincijs discipulos propter famem prohibuit, propter illam scilicet maximam famem in qua helena sustentauit fratres pauperes qui erant in hierusalem, que facta est quarto anno claudij. Nec fuit hec helena mater constantini, sed regina abigenorum, cuius anno re captus est rex abigenorum, et ea in yroez accepit et concepit ex eo. Et cum nocte dormiret cum ea, et posuisset manum suam super vterum pregnantis, audita est ab eo vox in huiusmodi, Cide ne ledas puerum, quia magnus futurus est in mundo. Et audita voce huiusmodi: stupefactus dixit hoc proxi sue. Postea puerum natum cum summa diligentia nuntiarunt, et mortuo patre puer factus est rex, et commendat iste in muliere. Et hec est causa comendationis, quia audierunt unum deum colere iudeis: coluit eundem, et suscepit circumcisionem et ritus iudeorum. Huius mater helena veniens hierusalem inuenit fratres fideles in hierusalem inedia laborantes quod erat tempus famis, et emit granum vnde quaerit, quia attulerat argenti copiam ad emendum, et sustentauit fratres qui erant in hierusalem. Et cum adhuc esset in iudea, nunciatum est ei quod mortuus esset filius eius et statim redijt et fecit extra hunc cadaver de sepulcro, et repositum in iudeam, et fecit non longe a hierusalem extrui duo mausolea, et in altero repositum corpus filij, et precepit cum mortua esset in altero corpus suum reponi, et sic factum est, et adhuc apparere vestigia mausoleorum, et putant multi decem pro: esse mausoleum helene matris constantini.

De visione que apparuit paulo nocte.

De visione que apparuit paulo nocte.

Capitulum LXXXV.

Quoniam pertransiit

sent missam paulus et socij eius: venerunt troadem, et ostensa est paulo visio per noctem. Apparuit ei vir macedo id est, angelus illius gentis assimilatus viro macedoni: proprietate lingue vel forma specialis, stans et deprecans eum et dicens, Transiens in macedoniam adiuua nos. Et hoc verbum videtur fuisse homo non angelus. Non enim egent angeli auxilio nisi dei. Sed habuit angelus assumptam personam macedonum. Et autem visum vidit statim quesitum, proficisci in macedoniam: certi facti quod vocasset nos deus euangelizare eis. Et nota quod dictus est quesitum. Hic enim primo ostendit lucas se comitem fuisse pauli, forte et nunc primo adhesit ei, vnde nusquam in precedenti ait ventum, sed vbiq; venerunt, et similia. Hic autem primo comisciscit se socijs pauli, vide quoque quod vbi dicitur erat vir macedo stans. Super hoc verbo stans glosa habet modica. Angeli semper stare dicuntur. Cui plerique adherentes, in antiphona pascali sedit angelus, emendant, stetit angelus, sed errant. Intelligentus est semper in hoc libro, cum legantur in euangelio angeli sedit ad monumentum. Nauigantes autem a troade recto cursu venimus samothraciam et sequenti die philippis: que est prima ciuitas macedonie, id est venientibus a mari prima occurrit, et erat colonia. Dicitur autem